

mus §. XX. homines eos qui *usu rationis possent*, huic adversitati esse obnoxios. Illa enim, quæ jam ante, quoad actus intellectus & voluntatis huc spectantes diximus § VIII. seqq. utique usum rationis in homine damnationem prægustante supponunt. Neque v. g. homo irregenitus, atque adeo extra statum gratiæ positus, damnationis sensum percipit, nisi ad se reflexus, esse se extra statum gratiæ, & habere Deum iratum deprehendat. Unde non solum *Infantes* hic excludimus, verum etiam *Maniacos* aut *Phreneticos*: qui, cum alia mala tristia & horribilia nonnunquam experiantur, tamen, pro suo illo statu, damnationis prægustum proprie loquendo non capiunt: quamvis, quæ phreneticis aliquando accidunt, cum his, quæ alii subeunt, quibus integra ratio est & *Satanas* tentator ludos infernales facit; similitudinem quandam, quoad ea quæ extrinsecus apparent, habere posse & solere non negemus.

§. XXVIII. Melancholicorum vero, in quibus superest usus rationis, alia ratio est. Hi enim, quo magis ex vi temperamenti in profundas cogitationes ac mœrorem propensent, & ad recipiendas species undecunque oblatas magis dispositi sunt; hoc faciliter perducuntur ad prægustum amari damnationis poculi, & nonnunquam diutius in eo opere perseverant.

§. XXIX. Denique de his etiam, qui natura *Muti* & *Surdii* sunt, impræsentiarum disquiritur; utrum istud mali ipsis obtingat? annon? Nam quamvis illos, sicut fidei & gaudii spiritalis speique adeo & prægustus vitæ æternæ capaces esse, per signa quæ ipsi de se præbent, constat; ita & subtractionis gratiæ, aut sensus ejus, tristitiae etiam spiritualis, & metus aut horroris inferni non incapaces esse, concedendum sit; dubitatum tamen fuit a quibusdam; Anne divinæ bonitati consentaneum sit, eos, quos ipse tales condidit, ut externis allocutionibus & solatio subvenire illis alii non possint, in istam conigere miseriam & periculum tam grande: unde, qui solatii uberioris, ex verbo Dei petendi, mediis consuetis destituantur, nonnisi difficillime eluctentur? Sed bene est, quod uidem ita mox sese explicant, ut *dissunctive* sententiam suam